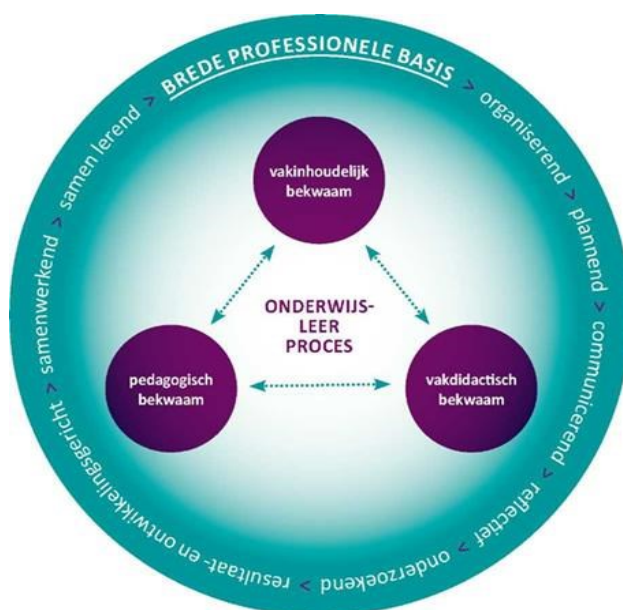

Handleiding Professioneel Profiel

Leeruitkomst van de module *Onderwijsprofessional*
Tweedegraads lerarenopleidingen NHL Stenden deeltijd FLEX

2020-2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Ingangseisen	3
Afstudeerplan	3
1. Doel en intentie van de leeruitkomst Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo	4
2 Uitvoering Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo	5
Begeleiding	5
Fases binnen Professioneel Profiel	5
3 Beoordeling Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo	7
Vorbereiding peerassessment	7
Inhoud en opbouw peerassessment	7
Bijlage 1 Beoordelingsrubric Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo Afstudeerfase 2020-2021	8
Bijlage 2 Brede professionele basis voor bekwaamheid en kwalificatie	10

Inleiding

Voor je ligt de handleiding van de deelmodule *Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo*. Deze handleiding geeft nadere toelichting op de leeruitkomst *Professioneel profiel*. Samen met de leeruitkomst *Didactisch ontwerp* vormt dit de afstudeermodule *Onderwijsprofessional <vak> avo/(v)mbo*. In deze module gaat het om je bredere functioneren als professional, met nadruk op onderzoekend vermogen (Didactisch ontwerp) en professionele identiteit (Professioneel profiel). Beide leeruitkomsten doen een beroep op ervaringen opgedaan in de andere afstudeermodule: *Handelingsbekwaam leraar <vak> avo/(v)mbo*.

Professioneel profiel heeft vooral betrekking op je visie op vak, onderwijs en beroep binnen je afstudeerrichting. Dan gaat het over een helicopterview, waarbij je ook vanuit breder perspectief - regionaal en (inter)nationaal- je vakgebied en de onderwijssector van de afstudeerrichting in kaart brengt en jezelf de vraag stelt wat dat voor jou betekent. Ook je beeld van de wijze waarop jij als docent bijdraagt aan de vorming van je leerlingen of studenten hoort hierbij. De leeruitkomst vraagt dan ook om het kennen van je eigen kwaliteiten en ontwikkelpotentieel voor de komende jaren.

Naast deze handleiding is het raadzaam om de Blackboardcourse FLEX - B TLO - Generiek - Onderwijsprofessional bij te houden. Daar tref je allerlei materiaal aan om je te ondersteunen bij de invulling van je Professioneel Profiel en ook vind je daar aanvullende informatie over procedures omtrent inleveren, het peerassessment, enz. Bij het ter perse gaan van deze Handleiding bevinden we ons nog midden in de Coronamaatregelen en overzien we niet exact wat er na de zomervakantie van 2020 wel en niet mogelijk zal zijn. Nadere informatie over vragen als 'wat gaat er online en wat gaat er offline georganiseerd worden?' zullen we communiceren via Blackboard.

Ingangseisen

Voordat je aan de afstudeerfase (de module *Onderwijsprofessional* of de module *Handelingsbekwaam leraar*, of beide tegelijk) kunt beginnen, moet je in elk geval de propedeusemodules (de modules *Oriëntatie op onderwijs en beroep* en *Basis vakgebied*) voor jouw opleiding behaald hebben. Dit is een formele ingangseis. Voor de afstudeermodules kun je geen validering aanvragen.

Afstudeerplan

Bij de start van een van de afstudeermodules maak je als deel van je leerarrangement een afstudeerplan dat je bespreekt met je studiecoach. Hierin leg je vast welke afstudeerrichting je doet: avo, bo-vmbo of bo-mbo. In je afstudeerplan plan je ook de volgorde waarin je aan de afstudeermodules/leeruitkomsten gaat werken. Op Blackboard (FLEX - B TLO - Generiek - Onderwijsprofessional) vind je een uitgewerkt stappenplan.

Aan de leeruitkomst *Professioneel profiel* begin je pas in de laatste fase van je opleiding. Om PP op niveau te kunnen uitvoeren, is het namelijk nodig dat je kunt putten uit theorie, maar ook uit je eigen ervaringen binnen HB en DO.

1. Doel en intentie van de leeruitkomst Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo

De leeruitkomst *Professioneel Profiel* heeft met name betrekking op de brede professionele basis, die onder de vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheden ligt. We voegen deze bij als achtergrondmateriaal (*Bijlage 2*).

De leeruitkomst voor Professioneel profiel is als volgt geformuleerd:

Je expliciteert en ontwikkelt je eigen **professionele identiteit** door in **professionele dialoog** met anderen tot oordelen te komen wat in een specifieke situatie onderwijspedagogisch-didactisch wenselijk is.

Daarbij verbind je een eigen **visie op je vakgebied en onderwijs** binnen je **afstudeerrichting** met **actuele literatuur** en voorbeelden uit je **eigen onderwijspraktijk**. Je betreft daarbij expliciet de drie functies van onderwijs (**kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming**), **digitalisering** binnen onderwijs en maatschappij, en ook het bredere perspectief van de **internationale context**, de **kenmerken van de beroepsgroep** en **de school als organisatie**. Je onderbouwt je visie met **actuele vakdidactische, pedagogische en vakoverstijgende inzichten en dilemma's uit literatuur, onderzoek en je eigen praktijk**.

Je geeft zelfstandig vorm aan je **professionele ontwikkeling, ook als online-professional**, en schetst de volgende fase van je eigen onderwijsloopbaan.

Voor de precieze beoordelingscriteria verwijzen we je naar de rubric in Bijlage 1.

In deze deelmodule sta jij zelf als professional centraal. Alle opgedane kennis, vaardigheden en ervaringen komen immers in jou samen en bepalen samen met je persoonlijkheid wie jij bent en waar je voor staat als beroepsbeoefenaar. Het 'profiel' dat in deze leeruitkomst zichtbaar wordt, geeft sturing en betekenis aan je handelen in de dagelijkse onderwijspraktijk.

We kunnen drie hoofdvragen onderscheiden in de leeruitkomst:

1. Waar sta je voor? Dat is weten waar je voor staat en daarover in dialoog blijven met anderen. Over je visie op onderwijs en leren, je vakgebied en je beroep. Waar ben je kritisch over? Wat wil je onderzoeken?
2. Wie ben je in je werk? Over wat jou drijft en raakt, over je talenten en onvolmaaktheden, je twijfels en je passie.
3. Hoe blijf je "bij"? Over de manier waarop jij je blijft professionaliseren, de collega's en andere bronnen die je daarbij aanboort.

In deze module ga je dus op zoek naar zelfkennis - of wat Kelchtermans '*professioneel zelfverstaan*' noemt (Kelchtermans 2012). Deze zoektocht is gericht op het ontwikkelen van oordeelsvermogen, authenticiteit, zelfsturing, karakter, virtuositeit, praktische wijsheid. Opdat je een leraar wordt die in staat is zelf te oordelen over wat goed onderwijspedagogisch handelen is, in steeds weer unieke situaties die de realiteit van het onderwijs uitmaken.

2 Uitvoering Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo

Je kunt volledig zelfstandig werken aan je professioneel profiel of met een vorm van begeleiding.

Begeleiding

De begeleiding bij Professioneel Profiel krijgt vorm op verschillende manieren. Sommige opleidingen bieden zelf begeleiding aan en er is ook een TLO-breed begeleidingsaanbod voor leergroepen (voor vakspecifieke aspecten kun je dan bij je opleiding terecht). Verder dragen verschillende activiteiten op je WPL-school, zoals intervisiebijeenkomsten, bij aan de ontwikkeling van je professionele identiteit. Tot slot staan er enkele TLO-brede themabijeenkomsten/Masterclasses op de rol. Bij het ter perse gaan van deze handleiding zijn de details daarvan nog niet helder; houd daarom Blackboard in de gaten.

Uitgangspunt is dat er TLO-breed elke periode een startmoment is. Begeleiding wordt gedaan door een lerarenopleider van de TLO en duurt in principe 1 periode, maximaal 2 periodes, afgestemd op de student. Per periode zijn er 4 begeleide bijeenkomsten; de leergroep komt echter elke week bij elkaar.

We adviseren je in ieder geval een startmoment van Professioneel Profiel bij te wonen. Studenten nemen daar plaats in een leergroep/professionele leergemeenschap (passend bij de uitwerking van de leeruitkomst PP) en er wordt bepaald hoe de periode wordt ingevuld: met of zonder begeleiding en met welke specifieke aandachtspunten. Na de opstart kan de leergroep zelfstandig aan de slag gaan of met een begeleidend lerarenopleider, online, offline, of hybride.

In die groep wissel je ideeën en gedachten uit, deel je ervaringen, onderneem je bepaalde activiteiten. Je oefent ook al doende in het voeren van een professionele dialoog. Dat is een gesprek tussen professionals waarin zij samen en systematisch bepaalde vraagstukken of dilemma's onderzoeken. Het zal je helpen om je eigen professionele identiteit al pratend, lezend en schrijvend te onderzoeken en op te bouwen.

Fases binnen Professioneel Profiel

Oriëntatiefase

Je kunt voor jezelf op elk moment beginnen met het nadenken, lezen, verzamelen en ontwerpen voor deze leeruitkomst. In de oriëntatiefase ga je op zoek naar specifieke vragen en dilemma's vanuit de sector van je afstudeerrichting en naar andere actuele onderwijskwesties en leeractiviteiten die je daaraan zou kunnen verbinden. Je stelt jezelf en anderen vragen en zoekt bronnen die je verder kunnen helpen. Op Blackboard (*FLEX - B TLO - Generiek - Onderwijsprofessional*) vind je daarvoor een lijst met mogelijke bronnen en activiteiten.

Ongeveer halverwege je HB en DO ben je zover om deel te nemen aan een begeleidingsgroep. Je kunt je daarvoor opgeven: zie Blackboard (*FLEX - B TLO - Generiek - Onderwijsprofessional*) voor de communicatie over startmomenten en de intekening daarvoor.

Verdiepingsfase

Je werkt verder aan de ontwikkeling en onderbouwing van je onderwijs- en vakvisie (met in elk geval actuele onderzoekspublicaties over jouw vakgebied of afstudeerrichting). Je gaat door met leeractiviteiten en het verzamelen van materialen voor je PP-product. Om te weten hoe ver je bent, organiseer je een professioneel voortgangsgesprek.

Professioneel voortgangsgesprek

Met een groepje medestudenten organiseer je op NHL Stenden Hogeschool of via Teams een voortgangsgesprek waarin je jezelf presenteert, elkaar voedt en feedback/feedforward geeft. Je doet dat zoveel mogelijk in de vorm van het komende peerassessment. Is de eigenheid van elke student voldoende zichtbaar en hebben de uitwerkingen voldoende niveau? Neem daarbij de rubric als uitgangspunt.

Eindfase

Kies uiteindelijk een vorm waarin je je professionele profiel zichtbaar kunt maken en kunt delen met je (toekomstige) collega's. Spreek vanuit de ik-vorm en richt je rechtstreeks tot de beoogde lezer/luisteraar/kijker. Je laat op een eigen, samenhangende manier de belangrijke sleutelbegrippen uit de Leeruitkomst langskomen en je verwijst daarbij naar bronnen, producten, ervaringen en activiteiten die jouw woorden ondersteunen en concretiseren. Je PP-product is door de assessoren in een half uur tijd te lezen/bekijken.

Als je de indruk hebt dat je profiel 'klaar' is dan kun je je opgeven voor het peerassessment (zie Blackboard *FLEX - B TLO - Generiek - Onderwijsprofessional* voor de communicatie hierover).

3 Beoordeling Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo

De beoordeling van deze leeruitkomst vindt plaats op basis je PP-product en je performance in het peerassessment.

Vorbereiding peerassessment

Ter voorbereiding lever je twee weken voor het peerassessment een zo beknopt en kernachtig mogelijk PP-product in met de volgende formele onderdelen:

- Voorblad conform de algemene instructies (zie de Blackboardcourse);
- Korte inleiding met een toelichting op de context: afstudeerrichting, school en opleiding;
- Vorm en inhoud naar keuze om het behalen van de leeruitkomst aan te tonen.

De examinatoren/assessoren bepalen binnen enkele dagen of het PP-product ontvankelijk is (zie rubric). Mag je deelnemen aan het gesprek, dan bereid je je eigen inbreng tijdens het peergesprek voor en neem je de PP-producten van je peers door. Je noteert bespreekpunten en vragen om die tijdens het gesprek te kunnen inbrengen.

Inhoud en opbouw peerassessment

De totale duur van het peerassessment is 90 minuten. Opbouw in grote lijnen:

- 5 minuten introductie door de assessoren.
- 75 minuten kandidaten aan het woord; elke student staat ongeveer 15 tot 20 minuten centraal.
- 10 minuten afsluiting door de assessoren.

Elke student krijgt tijdens het peergesprek de gelegenheid om zich in max. 5 minuten te presenteren. Met deze presentatie leidt de student zijn/haar dilemma/stelling in; het is dus geen verkorte versie van het PP-product.

- Hij/zij brengt een stelling of dilemma in, waarover medestudenten vragen kunnen stellen en waarover de peergroep in gesprek gaat.
- Het dilemma/de stelling is gekoppeld aan het eigen professionele profiel.
- Het dilemma/de stelling kan, gezien de beperkte toetstijd, niet volledig worden uitgewerkt; het gaat vooral om de professionele dialoog.

De beoordeling is het resultaat van zowel PP-product als het gesprek. De assessoren vullen gezamenlijk de beoordelingsrubric in (zie Bijlage 1): alle onderdelen dragen bij aan het eindoordeel. De eindbeoordeling volgt binnen twee werkdagen.

Bijlage 1 Beoordelingsrubric Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo Afstudeerfase 2020-2021

Gegevens

Naam student:	Opleiding (voltijd of FO-deeltijd):	(WPL-)school
Studentnummer:	Afstudeerrichting:	
Naam 1 ^e examiner:	Handtekening 1 ^e examiner:	Toetscode Progress:
Naam 2 ^e examiner:	Handtekening 2 ^e examiner:	Datum t.b.v. invoer Progress (inleverdatum of datum assessment):
Gebruikte handleiding met vermelding van bijbehorend studiejaar:		

Voorwaarden om Professioneel Profiel <vak> avo/(v)mbo te kunnen beoordelen

	ja	nee	
<i>Volledigheid</i>	0	0	Het PP-portfolio is beknopt en compleet: bevat alle gevraagde onderdelen en het verplichte voorblad.
<i>Lay-out, spelling en stijl</i>	0	0	Teksten/beelden zijn goed leesbaar/verstaanbaar en bevatten geen of nauwelijks fouten. Het verslag is helder gestructureerd (en navigeerbaar bij een digitale versie). De stijl is professioneel en navolgbaar.
<i>Afstudeerrichting</i>	0	0	De afstudeerrichting is zichtbaar in de bewijsvoering.

EINDBEOORDELING AANTONEN VAN DE LEERUITKOMST op basis van PP-product en peerassessment:			
Bewijsvoering is systematisch bovengemiddeld volledig en van hoog niveau t.a.v. het gevraagde voor de leeruitkomst, en omvat enkele uitzonderlijke prestaties (benoemd in de verantwoording).	Bewijsvoering is systematisch bovengemiddeld volledig en toont over de volle breedte een hoger niveau dan minimaal vereist voor het kunnen voldoen aan de leeruitkomst (benoemd in de verantwoording).	Bewijsvoering is acceptabel om redelijkerwijs vast te kunnen stellen of de leeruitkomst behaald is. Bewijsvoering is compleet en het niveau hiervan is toereikend.	Bewijsvoering is niet afdoende om vast te kunnen stellen of aan de leeruitkomst wordt voldaan. Er zijn hiaten, ernstige tekortkomingen of portfoliostukken tonen niet voldoende het vereiste niveau aan (benoemd in de verantwoording).
Y uitstekend	Y goed	Y voldoende	Y onvoldoende
Verantwoording eindbeoordeling:			

Afstudeerfaseniveau	
zelfstandigheid	zelfstandig, begeleiding op afstand
verantwoordelijkheid	volledige verantwoordelijkheid
complexiteit taken	echte complexiteit in de dagelijkse praktijksituaties

Professioneel profiel als leraar in jouw vakgebied binnen de door jou gekozen afstudeerrichting

Je verbindt een eigen visie op je vakgebied en onderwijs binnen je afstudeerrichting met actuele literatuur en voorbeelden uit je eigen onderwijspraktijk. Je betreft daarbij expliciet de drie functies van onderwijs (kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming), digitalisering binnen onderwijs en maatschappij, en ook het bredere perspectief van de internationale context, de kenmerken van de beroepsgroep en de school als organisatie. Je onderbouwt je visie met actuele vakdidactische, pedagogische en vakoverstijgende inzichten en dilemma's uit literatuur, onderzoek en je eigen praktijk. Je expliciteert en ontwikkelt je eigen professionele identiteit door in professionele dialoog met anderen tot oordelen te komen wat in een specifieke situatie onderwijspedagogisch-didactisch wenselijk is. Je geeft zelfstandig vorm aan je professionele ontwikkeling, ook als online-professional, en schetst de volgende fase van je eigen onderwijsloopbaan.

Beoordelings-criteria¹:		Criterion is meer dan voldoende aangetoond,	Criterion is voldoende aangetoond:	Criterion is niet voldoende aangetoond,
Brede professionele basis	Beroepsbeeld en visie	☐ Want:	☐ Je verbindt een eigen visie op je vakgebied en onderwijs binnen je afstudeerrichting met actuele literatuur en voorbeelden uit je eigen onderwijspraktijk. Je betreft daarbij expliciet de drie functies van onderwijs (kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming), digitalisering binnen onderwijs en maatschappij, en ook het bredere perspectief van de internationale context, de kenmerken van de beroepsgroep en de school als organisatie.	☐ Want:
	Professionele dialoog	☐ Want:	☐ Je komt in professionele dialoog met anderen tot oordelen wat in een specifieke situatie onderwijspedagogisch-didactisch wenselijk is.	☐ Want:
	Ontwikkeling professionele identiteit	☐ Want:	☐ Je geeft zelfstandig vorm aan je professionele ontwikkeling, ook als online-professional, en de volgende fase van je eigen onderwijsloopbaan.	☐ Want:

Feedforward voor de inductiefase:

¹ Beoordeling op basis van PP-product en gesprek

Bijlage 2 Brede professionele basis voor bekwaamheid en kwalificatie

Op basis van gevorderde kennis en kunde binnen zijn vakgebied, de vakdidactiek daarvan en pedagogische theorieën en methodieken die relevant zijn voor zijn onderwijs, en ondersteund door gespecialiseerde handboeken en onderwijsmethodes kan de leraar:

- zijn eigen onderwijs vormgeven, afstemmen op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, uitvoeren, evalueren en bijstellen.
- samenwerken met collega's in - en waar relevant ook buiten - de eigen instelling en zijn professionele handelen waar nodig afstemmen met hen.
- bijdragen leveren aan onderwijskundige ontwikkelingen door het raadplegen van bronnen, het inbrengen van informatie en kritische bijdragen aan oordeelsvorming en het oplossen van praktijkproblemen.
- meewerken aan praktijkgericht onderzoek ten behoeve van onderwijsontwikkelingen en gebruik maken van nieuwe kennis en inzichten uit onderzoek die praktijkgericht zijn uitgewerkt en beproefd.
- zijn professionele handelen uitleggen en verantwoorden.
- zelfstandig vormgeven aan zijn professionele ontwikkeling.

1 BREDE PROFESSIONELE BASIS - AFSTUDEERFASE

Onderzoekend vermogen

- doet didactisch ontwerponderzoek ten behoeve van onderwijsontwikkelingen en maakt gebruik van nieuwe kennis en inzichten uit onderzoek die praktijkgericht zijn uitgewerkt en beproefd.
- kan bijdragen leveren aan onderwijskundige ontwikkelingen door het raadplegen van bronnen, het inbrengen van informatie en kritische bijdragen aan oordeelsvorming en het oplossen van praktijkproblemen.

Digitale geletterdheid

- kan actuele digitale middelen verantwoord en effectief inzetten voor zijn onderwijs.
- houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen in de inzet van educatieve digitale middelen.

Professionele samenwerking

- kan betrouwbaar en proactief functioneren als collega binnen de vakgroep/het team op de school.
- kan samenwerken met collega's in - en waar relevant ook buiten - de eigen instelling en zijn professionele handelen waar nodig afstemmen met hen.
- kan methoden voor collegiale consultatie, intervisie, supervisie en andere vormen van samenwerken inzetten ten behoeve van de eigen ontwikkeling of die van de school.
- kan gesprekken voeren met derden in belang van de ontwikkeling van zijn leerling.
- gaat professioneel om met situaties waarin belangen / standpunten / emoties conflicteren.

Beroepsbeeld

- kan zijn onderwijs afstemmen op maatschappelijke, regionale tot internationale, ontwikkelingen en zijn leerlingen voorbereiden op de maatschappij, met verdiepende kennis van de contextspecifieke aspecten van (voorbereidend) beroepsonderwijs of algemeen vormend onderwijs (afhankelijk van de gekozen afstudeerrichting).
- gedraagt zich naar zijn sociaalmaatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden als docent, in zijn bijdrage aan de kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van zijn leerlingen.
- is bekend met enkele vormen waarin de beroepsgroep zich internationaal, landelijk en regionaal organiseert en actuele ontwikkelingen daarin.

Professioneel profiel

- kan zijn professionele handelen uitleggen en verantwoorden aan de hand van actuele bronnen.
- kan een eigen onderwijs- en vakvisie m.b.t. de afstudeerrichting onderbouwen met actuele literatuur en verbinden aan eigen voorbeelden en regionale, landelijke en internationale voorbeelden.
- kan in professionele dialoog de eigen professionele identiteit ontwikkelen.
- zet zijn persoonlijke professionele talenten in voor zijn leerlingen, collega's en de school, binnen de richting die hij gekozen heeft.

- kan de overtuigingen en waarden die onder zijn eigen gedrag liggen benoemen en koppelen aan zijn visie, als reflectieve professional die voortdurend nadenkt over het eigen handelen en over effecten daarvan op leerlingen/ collega's.
- kan zelfstandig vormgeven aan zijn professionele ontwikkeling.

